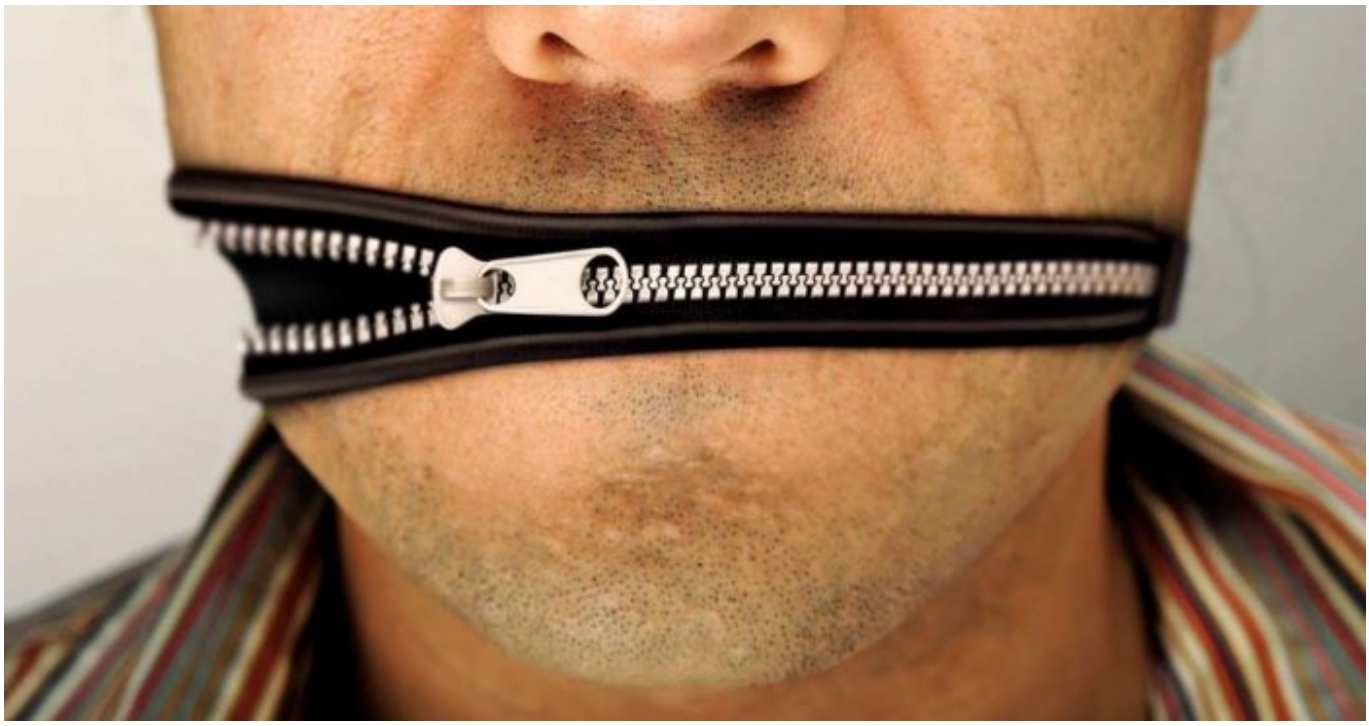
TYRANIE JE STARÁ PARÁDNICE, VŽDY SE VRACÍ V NOVÉM HÁVU

- CZ24 News | 1. března 2021

ČESKO: Jednou ze základních podmínek existence demokracie je svoboda slova v nejširším možném smyslu, píše Jaroslav Bašta v komentáři.

Naopak, každá nastupující totalita se ji hned v prvém plánu snaží pod nejrůznějšími záminkami omezit. Historie nás učí, že hranice mezi demokracií a tyranií definuje právo. V demokratickém zřízení svobodu slova hájí, v totalitním vzrůstá počet paragrafů zabývajících se verbálními trestními činy, což připravuje nástup cenzury. V terminálním stádiu jsou lidé například souzeni za publikování literárních esejů. Tento měsíc byl v České republice za napsání tří článků odsouzen první publicista.
Když jsem poprvé četl o procesu s Michalem Walterem Kraftem, mylně jsem se domníval, že uvnitř české justice (konkrétně na Nejvyšším státním zastupitelství a na soudu pro Prahu – západ) přežila přes třicet let totalitní buňka, která si natolik zamilovala zrušený §100 Trestního zákoníku zvaný Pobuřování, že ho pod jiným názvem zase zavádí do soudní praxe. Jak si tak pamatuji z doby svého pobytu ve věznici Plzeň Bory na počátku sedmdesátých let, toto ustanovení bylo natolik gumové, že tam za něj seděli lidé, kteří například večer v hospodě zpívali „Běž domů Ivane“ nebo přeběhli přes pěticípou hvězdu z rudých tulipánů. Pán jich podupal 11, za každý dostal měsíc basy.
Princip byl jednoduchý – stačilo, aby jeho počínání motivované nenávistí k režimu pobouřilo proti socialistickému zřízení nejméně dvě další osoby. Ta nenávist sice musela být prokázána, ale obvykle se dovozovala ze skutku samotného. Zásadní však bylo, že to někdo (kdo byl pobouřen) musel udat. Podotýkám, že neanonymně. Tohle mi však v původním rozsudku a následné obžalobě Waltera Krafta chybělo. Nejvyšší státní zastupitelství, vyšetřovatel Motyka i státní zástupkyně Mizerová se tedy při prokazování spáchání trestného činu dle § 356 (podněcování nenávisti proti skupině osob nebo omezování jejich práv) museli inspirovat něčím jiným.
Pátral jsem v pohnuté české minulosti a našel jsem původní znění pojmu pobuřování jako přečinu zařazeného do rakouského trestního zákoníku v roce 1852, za Bachova absolutismu. Spáchal ho každý, kdo se dopustil „popouzení k nenávisti, převracováním příběhů skutečných, zlehčování

úředních rozhodnutí, opovrhování úřady a vládou, haněním, vysmíváním či podáváním bezdůvodných stížností“. Srovnal jsem tuto starou definici pobuřování s „moderním právním vynálezem“ českého ministerstva vnitra zvaným předsudečná nenávist a zdá se mi, že dnešní legislativci ho jen obohatili o komunistický vynález pobouřených udavačů.
Někdy mi připadá, že se od dob Havlíčkových Tyrolských elegií zase tolik nezměnilo. Snad jen to, že tenkrát byla cenzura vážený úřad, dnes je to hobby zamindrákovaných elfů a jedné paní eurokomisařky. Z hlediska svobody slova to, bohužel, vyjde nastejno.

Autor: Jaroslav Bašta

Zdroj: https://www.prvnizpravy.cz/